

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl. ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dar poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 29. prosenca 1886.

List 5.

Blagoslov sv. spovedi.

V dunajskem listu „Correspondenz für die Associatio perseverantiae sacerdotalis,“ katerega ob enem vsem gg. duhovnom toplo priporočamo, poroča duhoven iz Olomuške knezoškofije sledeča dogodka:

Vertnar, s katerim sem bil dobro znan, zbolel je zaradi žalosti tako hudo, da se je jel v govorjenji in obnašanji prav tako obnašati, kot zmešan človek. Vedeli zanj nismo nobenega sveta, in bati se je bilo, da bode popolnoma zblaznil. Tu mi pride na misel, da bi ga bilo dobro še za spoved enkrat pripraviti. V resnici, po velikem trudu se mi je to posrečilo. In glej! po spovedi povernil se mu je v dušo taki mir, da je bolnik kmalo okreval in da se ga od tistega dne, preteklo je že mnogo lét, noben taki napad ni več lotil, če tudi je bil še večkrat po tem zelo užaljen in zmirom ves v skerbéh.

Pred nekoliko leti zvedel sem, da se je zmešal dvajsetleten sin nekega kmeta v bližnji vasi, da pred vsemi ljudmi beži, se v najskrivnejše kote skriva, neče čednih oblačil nositi, in da nič noče delati, če tudi je bil sicer prav priden delavec; zmirom to govori, da je pogubljen in da za njega ni več rešenja. Pobožna, imenitna gospá potrudila se je in nagovorjala je mladega zblaznega človeka k spovedi, o kateri pa nič ni hotel vedeti; vendar je imel pa njen trud toliko vspeha, da ji je obljubil, da hoče spoved opraviti, če bi jo mogel opraviti pri meni, nekdanjem svojem katehetu. Nato podam se jaz v vas, obiščem tega na duhu bolnega, in ko so ga mi iz njegovega skrivališča prav slabo oblečenega pripeljali, napravil sem ga toliko, da je jel govoriti. Pripovedoval sem mu o veliki koristi in blagoslovu spovedi; in glej! napravil sem ga toliko, da je zahteval, da naj ga samega pri meni pustijo, in ni mi nič nasprotoval ko sva se jela spovedovati.

Neprevidoma čuti se bolnik boljšega, dela najlepše obljube, rekel je, da hoče precej drugi dan v mesto in v cerkev in tam sv. spoved popolneje opraviti. To je spremljan od matere tudi v resnici storil; po prav dobri pripravi spovedal se je natanko in prejel je sv. Obhajilo. Od tega časa hodil je zopet pridno v cerkev in med ljudi in obnašal se je v vsakem oziru izgledno, dokler ni po nekaterih letih nenavadne smerti umerl.

„Kinderfreund“ pristavlja temu ter pravi:

Takih primérlijejev, kjer se vidi, kako dobro moč je spoved skazovala, ne smemo šteti za izjeme; ne,

temveč moč je Bog in Zveličar podelil sv. zakramentom in to vé tudi vsak spovednik. Gotovo neizrečeno veliko zlega in hudega bi se od mladih in starih odvernilo, veliko slabih razmér bi se še o pravem času poravnalo, ko bi se tega pomočka poprijemali. Ob kratkem: pri vsej človeški revščini, pri vseh žalostnih in vezelih časih ni ničesar, kar bi tako zdravilno moč imelo do duše in telesa, kakor ga ima nebeški pomoček, sveta spoved. In ravno tega posebnega pomočka svet ne pozna! Velike važnosti je toraj, da posebno oni, ki imajo pri vzgoji mladine opraviti, prav spoznajo ta sv. zakrament in mladino k spovedi spodbujajo. V tej stvari se veliko greši, ne iz hudobije, temveč iz nevednosti in nerazumnosti, tudi v takih krogih, kjer bi se boljšega razuma pričakovalo. To je obžalovanja vredno, posebno ker imajo taki prestopki zelo slabe nasledke, kar se ravno iz povedanega lahko razvidi. —

To reč je čisto lahko razumeti. Vsaka pregreha in hudobija je namreč strup, ki človeka v dušo ujeđa, in če hitro zdravila ne poiše, ga stori otožnega, žalostnega, zagrizenega, divjega, neukrotljivega, poslednjič lahko tudi zmešanega. In kaj hudega se godi v takem stanu, to kaže vsakdanja skušnja.

Kako pa je razveseljen in pozdravljen grešnik po dobri spovedi, to vé, kdor je akusil. Kako blaženo-veselo in mirno je n. pr. v duhovnji po kakem opravljenem misijonu!

Vsak katoliški kristjan tedaj, ki sam sebi in bližnjemu dobro želí in hoče, naj v lepem redu spoved opravlja, večkrat skozi leto; Bog ne daj pa, da bi jo celo za velikonočni čas opustil, ker s tem prelomi cerkveno zapoved in bi si nov velik greh — novo dušno bolezen nakopal!

Božja pomoč ostani vselej pri nas, da bi se zamogli greha varovati, — če smo grešili pa, da bi spovedi ne odkladali!

Molitev spokornika k Materi Božji (po sv. Cirilu Jeruzalemskem.)

Za soboto.

Blažena, mila, častitljiva Kraljica nebeška! Bodi češčena, Marija, ki si v svojem deviškem naročji nosila Neskončnega in Nezapopadljivega. Ti, po kateri edini se

sv. Trojici prava čast skazuje; — po kateri se dragi križ našega odrešenja po celom svetu lesketá; po kateri nebesa poskakujejo in se angeli veselé; po kateri se obličje zemlje prenavlja, pred katero se hudobe tresejo, zapeljivci bežé, po kateri se pogreznjeni Adamovi rod k nebesom povzdiguje, in po kateri solnce pravice na grobe malikovalstva seje! Bodi češčena, Marija! po kateri so kerščeni kristjani z oljem veselja maziljeni; po kateri so vse cerkve ustanovljene, in po kateri vse ljudstva pokoro delajo. Bodi češčena, Marija! po kateri je edinorojeni-Sin Božji, ki je edini prava luč, tiste, ki so bili v smertni senci, razsvetlil. Kdo Te zamore, o neizrečeno sveta Devica! kdo Te zamore vredno častiti? Bodi češčena o Marija, mati mojega Boga! častitljiva bramba vsega kerščanstva; svetilnica, ki nikdar ne ugasneš; svitla krona vseh zveličanih korov; bleščeča zvezda resnice in pravega nauka: jest te ne morem vredno častiti. Amen.

Molitev ranjcega Papeža Pija IX v Loreti.

O Marija, Ti moja ljuba Mati! Ti sveta neomadežvana Devica! Jest verujem, da si ob svojem času s svojim deviškim ženinom Jožefom, vsa z Bogom sklenjena, v borni hišici v Nazaretu živela. In tukaj je tista hišica! Tukaj si Ti molila, ko je veliki angelj Gabriel Ti oznanil, da bodeš po sklepu Najvišjega mati našega Odrešenika, pravega, živega Boga! Jezus Sin večnega Očeta je v tej hišici živel čez dvajset let, tukaj je bil, On kralj nebes in zemlje, svojim starišem pokoren in je delal ž njima. Tukaj, po teh tleh je hodil, tukaj je klečal, kadar je za mene grešnika molil. Zdaj jest v ravno tej hišici klečim! Jezus, o poslušaj in usliši moje molitve in prošnje na tem kraji, kjer si toliko časa prebival. Ti sin Davidov, usmili se nas! Ti Kralj vseh kraljev, vodi moja pota! Ti Gospod življenja in smerti, dodeli mi srečno zadnjo uro! Ti sodnik angelov in ljudi, ne zaverzi me sodnji dan! Ti pravi, vsegamogočni Bog, daj, da bom gledal Tvoje obličje in Te hvalil vse večne čase. Amen.

Kapitel. Bratje, karkoli je pisano, je k našemu podučanju pisano, da po poterpežljivosti in tolažbi pisem upanje imamo. Odgov. Bogu bodi hvala!

Molitev.

O presladka Mati Jezusova, presveta Devica Marija! moja usmiljena besednica! prosim Te, pridi na pomoč meni, ubogemu grešniku, preden me smert prebiti, da ne grem nepripravljen iz tega sveta! Prosi zame, o blažena Devica! zavoljo britkega terpljenja in smerti Tvojega ljubega Sina in našega Gospoda Jezusa Kristusa, da greh zaničujem, da se hudobnemu duhu in njegovim delom odpovem, svoje hudobije resnično obžalujem, da se jih čisto in natančno spovem, in za pokoro vse zopernosti, posebno bolezen, voljno prenašam, da bom Bogu zmiraj bolj dopadljiv, da svojega bližnjega ljubim in z Bogom spravljen ta svet zapustim! — O zveličana Devica Marija, Mati Božja! skaži mi usmiljenje na zadnjo uro, kadar bo moje življenje ugasovalo, in Te moj umirajoči jezik nič več klicati ne bo mogel; kadar se bo pred mojimi očmi stemnilo, in moje ušesa nobenega glasu več slišati ne bodo mogle. Spomni se tedaj, o dobrotljiva Devica; teh prošenj, ktere zdaj pred Tabo izlivam, in prihiti mi na pomoč v tisti zadnji sili, da bom oprosten skušnjav hudobnega duha med zveste hlapce in prijatelje tvojega Božjega Sina sprejet. Amen.

Memorare: Spomni se o premila Devica Marija, da še nikoli ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, ki je pod Tvojo brambo pribežal, na Tvojo pomoč klical, Tvoji prošnji se priporočal! Z tem zaupanjem navdan, k Tebi hitim, Devic Devica! k Tebi pridem, pred tabo

zdihujoč grešnik stojim. O Mati večne Besede, ne zaverzi mojih besedi, temuč dobrotljivo me poslušaj in usliši. Amen.

Očetje frančiškani v Sveti deželi.

(Dalje)

„Kri mučenikov pa je bila vselej rodovitna.“

Drugi učenci sv. Frančiška zapuščali so Evropo, da nadomestujejo svoje brate, in malo let nato našli so jih spet na straži pri Božjem grobu. Turki so jih imeli za dervise in spoštovali so jih zarad pobožnosti, krotkosti in ubožtva, ter so jim odkazali stanovanje na gori Sijonu in kraj zraven Božjega groba.

Po nekem pravnoveljavnem djanju in pismu kralja Roberta siciljskega in sultana egiptovskega bili so ss. kraji zagotovljeni katoliškim redovnim duhovnom kot lastnina. Ta pravica bi jim bila morala nedotikljiva ostati. Toda oo. Frančiškani se niso dolgo veselili te dobrote; kmalu so jim jeli zdaj té, zdaj une svetišča in kraje odtergovati.

Vkljub temu prizadevali so si pa vredni sinovi sv. Frančiška druge naše svetišča si pridobivati.

Leta 1561 zadela jih je britka nesreča: zgubili so goro Sijon, katera je potem ostala v lasti muselmanov. Turki so pregnali jih od ondod z dvema izgovoroma: prvič, da je gora Sijon vterjen kraj, katerega bi kristjani lahko porabili v to, da bi Jeruzalem zopet si pridobili; drugič pa, da ni dovoljeno „pustiti pesov“) v posestvu groba Davidovega“, kateri je ravno tu bil in ki so ga Turki častili. Dvorano zadnje večerje spremenili so v mošejo in razuzdani dervisi polastili so se samostana.

Vendar pa redovni udje niso bili izgnani iz sv. mesta. Za veliko svoto odkupili so si od Turkov samostan najavetejšega Odrešenika s cerkvijo vred, ki je bila pred kaj časom lastnina vitezov sv. Jurja, pa že dlje časa zelo zapuščena.

In kdo v Evropi se je takrat menil za svete kraje in nasprotoval musulmanskim krivicam? Žali, da nobeden več ni mislil na svetišča? Po vseh krajih Evrope godila so se enaka oskrunjevanja. Katoliški knezi borili so se z razkolništvom, katero je hotelo vse popačiti, in protestantovski vladarji razmetavali so svetinje kot predmete kake vraže, na vse vetrove. Menihi Svete dežele, če tudi od vseh zapuščeni so stanovitni ostali pri Zveličarjevem grobu, ki jim je bil v stražo izroččen.

Zbirali so pa tudi ostanke raztresenih vernih občin po Palestini; te so ohranili v sv. veri, zidali so jim cerkve, in njih samostani bili so ob enem prenočišča, šole in bolnišnice.

Frančiškani pa niso bili le čuvaji in varhi svetih krajev, temveč skerbeli so za dušni blagor vseh, stregli bolnim in ubogim, prav gostoljubno sprejemali popotnike in sploh posvečevali so vse svoje moči v blagor ljudstva.

Ako bi hotel popisati zatajevanja, darežljivosti, vse stiske, katere so jim Turki prizadjali, moral bi spisati debelo knjigo. Mislin pripoveduje: „Ubogi samostanski duhovni, ker jim kristjanstvo ne pošilja pomoči, so večkrat v taki potrebi, da je njih stanje obžalovanja vredno. Vsi njih dohodki so le miloščina, katera se jim pošilja, toda to ne odbije še polovice stroškov, kateri se jim prizadevajo, kajti, razven za svoj živež in za razsvetljivo svetišč morajo neprestano še Turkom darila dajati, ako hočejo

*) Tako namreč muselmani, ki sami dostikrat niso čedniši od pesov, kristjane zasramujejo.

v miru živeti, in če niso zmožni njih lakomnosti vstreti, jih čaka ječa.“

Turki postali so bolj sterpljivi in redovniki niso več v nevarnosti, da bi bili za vsak nič teptani. Tako grozno djanje, kakor je bilo njih silovito pregnanje z gore Sijona, bi se sedaj ne moglo več lahko ponoviti. Zadnji pašati oprostili so redovnike tudi neizmernih davkov, pod katerimi so toliko časa zdihovali; tako plačeval je n. pr. samostan v Jeruzalemu 23 tisoč pjastrov davka, in to verh posebnih doneškov, ki so znašali kakih 100tisoč piastrov; tedaj za en sam samostan bilo je 30 tisoč sedemsto petdeset frankov davka. Med tem pa, ko so Turki malo s svojim žuganjem ponehali, je protenje gerkov razkolnikov od dne do dne prihajalo večje, in ker je pravičnost kupljiva, se je podoba davkov spremenila. Da se pravica zadobi, mora se plačati, in sicer toliko več, kolikor bogateji je nasprotnik, ki podkupuje.

Skerb za duše v Jeruzalemu ni malo težavna; ker katoličani niso le vzdrževati v posestvu svojih župnij, cerkvá in šól, temveč stiska jih, posebno v Jeruzalemu, tako ubožstvo, da jih morajo menihi svete dežele s stanovanjem in hrano preskerbovati. — Sej je bila že v apostolških časih cerkev Jeruzalemska najubožnejša in na dobrohotnost drugih zastavljena. Sej je že sv. apostelj Pavel milih darov nabiral za občino Jeruzalemsko, in je Korinčanom povedal, kako da naj bi take mile darove najložje nabirali. (2. Kor. 16.)

Do zadnjih desetletij imeli so Turki kristjane za sužnje in kot take, ki so brez domovja v svoji domovini. Uzeli so jim vsako pravico do meščanstva in do vseh očitnih vradov. Kje drugje hoteli so si kristjani v teh stiskah pribežališča in podpore iskati, kakor pri sinovih ubogega Asisčana? Sej je vendar ta red ubogim preganjanjem najbližji. Od preganjanja in revščine potlačeni, zbirali so se okoli ubogih sinov svetega Frančiška in zaupljivo klicali tudi k svetniku samemu.

Manjši bratje so pa svoje drage sosedo tudi vselej podpirali in z ubogimi delili, kar so imeli, preskerbovali jih s stanovanjem in obleko; in stregli so bolnikom z zdravniki in zdravili. (Dalje naal.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Občni shod katoliške družbe.) V torek, 26. t. m. je katoliška družba obhajala svoj občni shod, kterega so počastili s svojo pričujočnostjo tudi premilostni gospod knez in škof dr. Jakob Misija. Milg. predsednik prošt Jarc naznanil je priljudno zahvalo gospodu knezu škofu za častno obiskanje in izrekel zahvalo in pozdrav tudi družnikom, kterih se je bilo zbralo lepo število. Potem je pričel zborovanje. Napervo je poročeval sam o večih dogodbah in denarstvenem stanu katol. družbe.

Nato je pn. g. kanonik dr. A. Čebašek v silo tehtnem in bolj obširnem govoru razložil dogodbo katol. društva od njegovega začetka pa do zdaj. Iz obojega drugi pot kaj več.

Tretji so govorili premilostni gospod knez in škof. Govor bil je prav močno razveseliven in podučen za družnike. Razodeli so veselje nad tem, ko so slišali v govorih predgovornikov, kaj in koliko vse je delala katol. družba od svojega začetka pa dozdaj, in povdarjali so enkrat, kako res važna je ta družba za mesto in za deželo. Potrebna je bila za pretekli, silno žalostni čas, ko so postavdaje merile na ločenje države od Cerkve in je bila vojska zoper nasprotnike prepušena

le duhovnom in značajnim katoličanom. Družba je toliko bolj potrebna, ker tudi med Slovenci se marsikaj kaže, kar sv. veri in katol. Cerkvi ni vgodno, in perva navdušenost peša tu pa tam tudi po Slovenskem. Treba je torej vero poživljati, zakaj če pogledamo v zgodovino, povsod vidimo, da, kjer vera peša, tam tudi narod sploh propada. Ko bi hotel kdo skerbeti tudi goli za posvetno srečo kacega naroda, bi bila vera potrebna, ker tudi posvetna sreča brez vere gine. Bili so veči narodi kot je naš, bili so veliki narodi, ki so propali — berž ko je vera pri njih opešala, in bili so majhni, ki so se ohranili, ker so vero spoštovali. Kolikor časa se bomo deržali namestnika Gospodovega, bomo gotovo ohranili in obvarovali narod propada. Katoliška družba se je tega deržala, in zato so ji serčno hvaležni premilostni gospod višji pastir.

Naznanili so nadalje zahvalo za undanjo adresu, ki jim je bila draga — ne za njihovo osebo, ampak zarad reči same, ki ki se tu zastopa.

Opomnili so o tej priliki, kar ni pozabiti, da morajo pripravljene biti na preganjanje, kteri so z Zveličarjem, da je potrebna serčnost, da moramo iti pravo pot in ne meniti se za to, kaj svet pravi. Sad da bode velik od tega, če tudi ne velikega drevesa, ki se bo razširil in koristil drugim zunaj družbe. Naj bodo družbeniki goreči, kakor so bili dozdaj. Škof močno želé, da bi se družba (ki ima sicer lepe število udov) še bolj razširila — ne le v mestu, ampak tudi po vsi deželi: oni sami bojo na to gledali, za to skerbili itd.

Vsi pričujoči so bili močno razveseljeni pri toliki priljudnosti višega Pastirja, ki so pred odhodom pričujočim podelili sv. blagoslov.

Poslednjič pa je bila še volitva novega odbora.

Iz Ljubljane. Slovstvo. V kratkem ste prišli na svitlo v Ljubljani dve novi deli, kterih vsako se v svojem stroku smé in mora imenovati velikansko, namreč:

1. Stavbinski slogi g. špirituvala J. Flisa, in
2. Duhovno pastirstvo g. profesorja Ant. Zupančiča.

Pervo delo je velika in težka knjiga v kvartu, ki ima v tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami. Ostano pri tekstu, ki je jedro vsega. Važnost tega dela bo slehernemu očitna, ako le samo poverhu omenimo, kaj vse obsega. Vvod obravnava: pojasnilo stavbarstvenega začetka, raznih slogov, stavbenih členov, stebrovja, ogradja in strehe, lepšave in postave stavbarstva.

Obravnava je razdeljena v dva glavna oddelka in dodatek; I. obsega predkeršanske, II. keršanske sloge.

Predkeršanski slogi so: egiptovski, asirski, perzijski, indiški, kitajski, feniški, izraelski in helensko-pelazgovskih spominkov slog. Dalje klasiški slogi: 1. gerški (dorski, jonski, korinški), 2. etruški, 3. rimski slog z raznimi zgradbami in olepšavami. Tukaj so pri-stavljene zanimive rimske stavbine na Kranjskem itd.

II. del: Keršanski slogi, ima kaj važne naslove, kakor so: Staro-keršansko stavbarstvo, Sveti kraji o času Jezusovem, Cerkev v katakombah, na pokopališih, razne bazilike in njih olepšave, kerstilniki; bizanški slog, armenske, ruske, bulgarske in vlaške stavbine, zgodovina staro-keršanskih slogov, izlamski slog in njegova razširjava.

Naslednji oddelek o romanskih slogih od str. 64 do 96, obravnava med drugimi: Severno-slovanske stavbe, in sicer po raznih deželah: na Avstrijskem, Laškem, Francoškem, Angleškem.

Obravnave o gotiškem slogu in gotiki segajo od str. 96 do 129.

Novošegni ter renesanski slog ima nadalje svoj oddelek.

Posebno tehten je tudi dodatek, ki obravnava: zidanje novih cerkvá, njih načerte, zidanje, ohranitev, popraviljanje cerkvá, simboliko cerkvene stavbine itd.

To je po debélem obseg glavnega dela s 174 stranmi, na prelepem papirji in z izvrstnim tisom v katoliški tiskarni. Koliko je bilo pri tem treba študiranja, koliko dela, zlasti ker je bilo treba ustanoviti tudi terminologijo ter imenoslovje za tolike tvarine, to si sleherni sam lahko misli. Pot je bila v tem oziru čisto nova, in brez seganja v posameznosti nadjamo se, da ne bode prederzno, ako rečemo, da jo je verli gospod pisatelj srečno prekoračil.

Duhovsko pastirstvo gosp. Zupančiča je izšlo v štirih oddelkih in ravno je prišel na svitlo zadnji del, z vsim 903 strani. Tudi tukaj ne pišemo kake pretrese. temuč omenjamo le stvar kot naznanilo.

Poslednji zvezek obsega nauk o cerkvenih blažilih ali zakramentalih; nasleduje duhovnopastirska vdiadija, v obče in posamezno, v dveh poglavjih in enem dodatku, kako namreč mora duhovni pastir a) zadržke zveličanja pri svojih vernikih odpravljati, podajati pa pomočke zveličanja, kako b) delati z nevednimi, neverniki, spreobrnjenjenci, s sumljivimi, žalostnimi, otožnimi, samomorivnimi, z grešniki, pravičnimi, s tacimi, ki si stan volijo, kako skerbeti za ubožne, za jetnike, bolnike i. t. d.

Dodatek obsega nauk o župnijskih raznih pisarniških opravilih, rojstnih, kerstnih, poročnih, mertvaških bukvaht itd. Pridjan je naslov, predgovor in kazalo za celo delo. Posebno koristno je zelo obširno tvarinsko kazalo na koncu, ki v podobi malega besednjaka služi v to, da čitatelj lahko precej najde doželeno tvarino, o kateri želi pojasnila.

Tako je nekaj bogoslovskih gospodov več prav važnih del spravilo na svitlo. Eden izmed teh, kakor govori svet, ima še prav izvrstno delo v predalih, ki je boje toliko kakor doveršeno; temu veljá klic: „Na dan z njim!“ Čemu bo delo plesnilo v temnicah? Občinstvo pa naj se hvaležno skazuje domačim pisateljem z obilnim kupovanjem in pridnim branjem dobrih proizvodov.

Iz Bosne nam je došlo častno pisanje milgosp. škofa v Banjaluki, s katerim poterjuje prejem 5 terdnjakov za pušice k ss. oljem in 57 $\frac{1}{2}$ gld. družih nabirk za cerkvene in misijonske potrebe. — Dalje omenja, kako da je ondotna škofija na novo ustanovljena od Nj. Svetosti Leona XIII, in njena vlada izročena njemu (visoko-čast. P. Marijanu Markoviču). Mora tedaj novi višji pastir za vse skerbeti, vse na novo vtemeljevati in v vsakem oziru terpeti težave in pomanjkanje. Prišel predlanskim, ni našel ne škofijske cerkve in ne škofovega stanovanja; oboje je zdaj po večem dodelano, nekoliko z denarom uzetim na pösodo, nekaj pa s pomočjo dobrotnikov. Škofija namreč nima še nič svojega in cela letna plača novega škofa znaša 3000 gld. S tem mora vzdrževati svoje škofijsko osebstvo in še kaj dalje početi. Pri cerkvi se mora še zvonik doveršiti, za olepšanje in opravo kaj storiti. To na mestu, a kaj še le po škofiji! Vse upanje škofovo se obrača v Boga in njegovo previdnost, pa v bogoljubne dobrotnike. Tako bode katoliška stvar bolj in bolj pospeševala in se širila.

Poslednjič zahvaljuje se preserčno dobrotnikom in priporočuje se za dobroto v prihodnjé.

Pismo je pisano v prav lepi in gladki bosanščini, ki bode zanimala tudi naše spoštovane čitatelje, zato naj pismo tu vse po izvorni besedi nasleduje:

„H. J. M.“

Reverendissime Domine!

Kad mi je O. Trappista donio od Vas 5 talira u sudje s. ulja, i 7 $\frac{1}{2}$ for. u stolnu crkvu ovdi, tada nisam bio kod kuće, zato i ništa Vam neodgovorio. Vrativši se s puta doma zatečem rečeni novac i primim. Nu do malo, a to je prikjučer, opet od Vas dobijem 51 for. a. v. što je Vaša dobrotivost skupila od dobročinitelja u gradju stolne crkve ovdi. Hvala od srca i Vama i pobožnim dobročiniteljem! Bog pridobri, koga slavu nastojite povećati osobito u svoj zemlji medju raznimi ino-vjerci, i našoj katoličkoj crkvi ejaj i ugled doprinieti, vječnom plačom naknadio!

Prečastni Gospodine! budući ova biskupija na nov^o ustrojena po njegovoj svetosti Leonu Pp. XIII. i budući meni prvomu njezina uprava povjerena, to se razumi, da se za sve brinuti moram i sve na novo utemeljivati, a po tome kao u početku u svakome obziru teškoće i manjkavosti snositi moram. Dočavši priklani ovamo ni-kakve crkve niti biskupakoga stana nejmadoh, to je sada obodvoje zasnovano i većinom dogradjeno, nješto po-zajmljenim novcem a nješto pomoću dobročiniteljah; pošto biskupija još svoga ništa nejma, a ciela moja godišnja dotacija u sve jest 3000 for.; stime moram i svoju kuću uzdržavati i što dalje raditi. U crkve imam još zvonik dovršiti, i za nakit i pokućstvo crkve brinuti se. To je ovdi tako, a kamo još po biskupiji. Ali moje sve uhvanje jest u Bogu i njegovu providnost, i dobrotu bogoljubnih dobročinitelja, te će stvar katolička i ovdi sve više i više unapredjivati i širiti se.

Blagoizvolite Prečastni Gospodine! opet moju naj-topliju zahvalnost primiti, i pobožnim darovateljem iz-ručiti, kojim se uz osobito štovanje i u buduće pripo-ručujem.

Banjaluka dne 21. siečnja 1886.

PP. Vaš velenjenji list „Zgodnija Danica“ prvo ja čitam i moj tajnik, pak onda sa LOSTAN na Petričevcu, tako stoji medju nam. Poalje dodje se čitati kojem Krancen — seljaku — naseljenome oko Banjeluke i zaiščuč od nas svećenika.

Vašemu Prečastnomu Gospodstvu
svedjer odati

† Fr. Marijan biskup, Ap. Upr.

Iz Istre. Teržaški škofijski list meseca decembra l. l. duhovščini toplo priporoča sv. misijon, kot prvi in nar boljši pripomoček, zanemarjeno, merzlo duhovno življenje spodbuditi, ljudem živo dokazati nesrečni stan grešnikov in k pobožnosti jih napeljevati. Dušnemu pastirju je sv. misijon posebna tolažba, ne le v življenji, ampak tudi v smertni uri, ker v sv. misijonu se ozdravi polno dušnih ran, katere bi se drugač ne bile odkrile in ne zacelile. Sv. misijon je bil do sedaj razun v mestu Terstu v teržaški škofiji v Podgrajah, Katinari, Barkovlji in v Truškah. Pervega in zadnjega so vodili č. gg. Lazaristi iz Ljubljane, drugega in tretjega častiti očeti družbe Jezusove. Ker draga Danica donaša vesele dogodbe, verske in cerkvene, iz vsih krajev slovenskih, naj blagovoljno naznani o sv. misijonu, ki je bil v tužni Istri — v župniji Truškanski pri Kopru od 13. do 23. decembra. Dobri prijatelj verli ondotni župnik č. g. Fr. Kosce, pisatelj „Sgovodnika“ in Nравoslavlja in več sotavkov v škofijskem listu, mož, ki je ponos in dlaka kranjskih duhovnov v Istri, piše o sv. misijonu svoje župnije:

Nikakor se nisem domišljeval takega vspeha, kakor je djansko bilo; zdelo se mi je poprej ljudstvo merzlo za dušne zadeve, preveč v posvetno zaljubljeno, po sv.

misijonu so se v vsi drugi svetlobi pokazali. Pervi dan so prišli nekako na ogled, češ, kaj neki bo? Dasi se je poprej na drobno razložilo, kaj in kako, vendar niso nič prav razumeli. Pervi dan je bil vvodni govor, potem nauk za otroke in njih spoved. Drugo jutro sv. obhajilo za otroke s primernim nagovorom, in tukaj je že začela vpljivati milost sv. misijona. Pričujoči so bili odrasčeni, solzili so se in serce se je pričelo tajati. Od takrat je bila cerkev vedno polna, z gromih natlačena. Od začetka sv. misijona do zveršenja bil je praznik po vsej fari. Drugi dan zvečer začela se je spoved za odrasčene, in tukaj se je videla vnema za rešitev duše, da sam svojit ljudi nisem več poznal. Čakali so v cerkvi po dva dni, in tudi po več. Prav mnogi po celi dan niso nič vžili, tudi čez noč so sedeli pri spovednicah boječi se, da jim drugi ne prevzame mesta, nekateri so čakali več kot 20 ur. Spovedovali so se s tako gorečnostjo, da ni bilo treba posilno iz njih kopati, temuč sami so odkrivali stare rane. Pomagali so sosednji gospodje. Bog jim plačaj! Da si vidil naše ljudi na dan pridige za odpustenje, kamorkoli so šli, klicali so nasproti, da si vse odpusté, da je vse staro pozabljeno. Ko smo šli s procesijo in vračaje se srečevali žensko versto, so ženice samo pri pogledu misijonskega križa začele jokati. Opisati vsega ni mogoče; očito se je pokazalo, da vsa vnema in gorečnost ni bilo človeško djanje, ampak posebna milost Božja, ki spremlja sv. misijon. Saj nauke in resnice, ki so jih gg. misijonarji razkladali, ljudstvo zmiraj sliši s prižnice, — pa vendar dozdej je bilo bolj merzlo, a zdaj tako navdušeno. Hvala Bogu! Upam, da gorečnost ni samo memogredoča, ampak da se bo ljudstvo v marsičem poboljšalo. Priča mi je praznovanje nedelj, ko so pri dopoldanski in popoldanski Božji službi cerkev povse napolnili, kakor sicer le velike praznike. Tudi sem videl mladenče, katerim poprej z vsim prizadevanjem nisem mogel v roke vtisniti moleka, zdaj pa z molekom v rokah moliti rožni venec pri sv. maši. Tudi mi povedó ljudje, da se po vaseh zdaj ne sliši ne kletve, ne prepiranja — vse je nekako tiho in praznično. Koliko je dušne koristi, vé le vsegavédni Bog. Enega moža sem obhajal zvečer ob 8, ko je že pet dni na spoved čakal, in med tem časom je dvakrat nekaj vžil. Bog daj ljudem stanovitnost v dobrem. Temu sporočilu se mi ne zdi potrebno kaj dodajati, ker zadosti jasno govori o duhovni koristi sv. misijona. Kdor o tem dvomi, naj poskusi, žal mu ne bode!

Samostan Araceli v Rimu.

Omenili smo že, da samostan Araceli, sedež najvišega frančiškanskega prednika v Rimu, je laška vlada zdaj tako uplenila, da so generalnega ministra in druge častite redovnike s silo pregnali. Treba je bilo tedaj skrbeti za novo stanovanje v Rimu, na kar se je že poprej mislilo. Novo poslopje je po zunanem skor že dokončano. Ondi se ima vstanoviti vladni sedež za ves frančiškanski red celega sveta, kakor je bil dozdej samostan Araceli na Kapitoliju. Tam bode tudi visoka šola, v kateri se zbirali bodo nadoviti ter posebno zmogeli redovni mladenči iz vsih provincij ter tako rekoč pred obličjem namesnika Kristusovega v višjih naukih se izobraževali. Od tam se bojo vračali v misijone in druge kraje, kjer koli bo potreba.

To bode kaj imenitna naprava, vsenčiljšče serafinskega reda. Gotovo se je opekel zelénec, ki je lačne laške liberalce podpihal, da so Araceli ugrabili. Nova naprava utegne še veliko več sadú roditi. Celi svet namreč bode zdaj priravnal v Rimu novo hišo, novo po-

slopje ter samostan in visoke šole. To bo gotovo pripomoglo, da se bode red sv. Frančiška še bolj razširil, vterdil ter novih moči si pridobil.

K temu pa bo treba tudi pomočkov. V velikih mestih so stavbarije silo drage, in že so razne redovne provincije veliko zložile, da se je zidalo poslopje. Ker pa v sedanjih slabih časih tudi ti ne morejo pomagati toliko, kakor bi radi, toraj se véliki prednik preč. P. Bernardin Portu-Romatinski obrača tudi do tretjerednikov in tretjerednic, da bi tudi le-ti po svoji zmožnosti pomogli k tej napravi, ki tiče blagor vesoljnega redz, pa tudi, da bi zvesto molili za njen vapéh. Ako bi vsak izmed teh le vsako leto kaj malega daroval, upajo, da v kratkem času bi se zmagali vsi obilni stroški.

Sv. Anton Padovanski je velik svetnik, ki ga ljudje v mnogih stiskah na pomoč kličejo, — le-tá je patron té naprave v Rimu, in gotovo se bode hvaležnega skazoval tistim, ki bodo k temu velikemu delu kaj pripomogli. Godijo se pa tudi velike prošnje za dobrotnike, ker vsak torek je sv. maša zanje na čast sv. Antonu Padovanskemu, in druga sv. maša za žive in mertve dobrotnike vsak četrtek.

Ravno zdaj „Danica“ v drugem daljšem spisu nazznanja, kako strašne muke je red sv. Frančiška Seraf. terpel v Sveti deželi ter kolike zasluge ima za ohranjenje sv. vere v ulih krajih. Znano je tudi, da je red razširjen, djal bi, po vsem svetu, in je tedaj silo važen sploh za sv. Cerkev; torej bi bilo tudi lepo, ako bi še drugi katoličani, ako tudi niso v serafskem redu, kaj storili za omenjeno napravo, ki tiče vse katoličanstvo.

Dva skrunivca dne Gospodovega.

Eden laških delavcev, v službi pri početniku nove ceste, delal je tudi v nedeljo. Ravno med božjo službo je peljal, rogovileko, kar je najbolj mogel, ter v veliko nejevoljo vseh vernih, težak, s kamenjem naložen voz mimo Božje hiše. Duhovni pastir je omenil to pohujšanje na prižnici ter skazoval Božjo pravičnost, kateri oskrnovavci nedelj nikoli ne odidejo. To pot kazen ni dolgo čakala. V nedeljo je eden njegovih kónj napčno na stran stopil in nesrečnež je bil v brezno pahnjen. Še-le čez 7 ur so našli mertvo truplo. —

Priden kristjan, slaboten bolehav mož, se je podal v nedeljo s pritežnostjo v cerkev k sv. maši, ter da bi prejel tudi sa. zakramente. Slaboveren sosed, kateri je namesto tega na svojem vertu delal, ter se s tem pečal, da je drevesa obrezoval, se je norčeval s pobožnim sosedom ter mu zaničljivo rekel, da bolje stori, ako domá ostane, in ne hodi v cerkev. — Revež mu mirno odgovorí, da naj za njega ne skerbí, on pa (namreč, šaljivec) naj gleda, da se mu kaj ne prigodi na lestvi, in dobri mož gre v cerkev. Komaj da je prišel do cerkve, se zasmehovavcu in skrunivcu nedelje lestvica zlomi. Padel je na tla in hudo pobitega so vzdignili. Pa prišel je vendar k zavesti ter je imel še veliko milost, da je spoznal svojo pregreho. Imel je še toliko časa da je ljubega Boga prosil za odpustanje ter ske-sano pred svojo smertjo prejel zakramente za umirajoče.

Kdo lenobo pase?

Nekaj za novo leto! V neki večerni družini imenitnih gospodov (kakor je znano so, „imenitni“ gospodje večinoma liberalci; zakaj? to pustimo), v kateri je ravno tudi bil dobro mialeč in pošten profesor, nanesel je

govor na samostane. "Taki samostani," pravi eden go-spodov, "so meni pač po volji, kjer se dela v prid člo-veštva, takó imenovani premišljevalni samostani pa, kjer se nič ne dela, kakor le moli ali kaj pobožnega bere in premišljuje, so meni zmirom zoperni in cenim jih za kraje, kjer se lenoba pase. Tem besedam so drugi precej splošno priterjevali. Le profesor ni bil tega mnenja; rekel je: „Dovolite mi gospod D., da Vas nekaj vprašam: Kaj pa je prav za prav po vaših mislih delo, ali da rečem, opravilo, za kar naj čas obračamo?“ — D.: Jest bi djal, da delo je to, s čimur si kaj prislužimo in s čimur človeštvu kaj koristimo.“ — Profesor: „Prav; tedaj bote tudi priterdili, da svoj čas najbolje porabi, kdor si največ prisluži in človeštvu največ koristi.“ — D.: „Kaj pa, da.“ — Profesor: „Prav tedaj: Posvtnjaki prislužijo si s svojim delom in opraviлом denarja, morebiti veliko denarja; redovniki pa, kateri služijo Bogu z molitvijo in pobožnostjo, prislužijo si s tem tudi nekaj, sicer ne denarja, ampak zasluge za večnost, in ko so posvetne zasluge minljive in jih gotovo smert konča, ostanejo zasluge redov-nikov za vso večnost, pripravljajo jim stanovitno in vedno srečo.

In ker se tako rado povdarja, da omenjeni redovniki človeštvu nič ne koristijo, bi jaz vendar pred vsem vprašal: Se li posvtnjaki pri svojih kupčijah, tovarnah i. t. d. res ozirajo na blagor bližnjega? Ali jih ne vodi većinoma le edini lastni dobiček? Ako se pa potem po pravici zahteva, da mora vsak svojemu bližnjemu ko-ristiti, gotovo mnogo koristijo tudi premišljevalni redovi človeštvu s svojimi pobožnimi priprošnjami: milosti in darovi Božji, katere človeštvu izprosijo, so brez dvoma veliko več vredni, kot najbogatejši dohodki tovarn in človeških naredb.“ Če tudi se gosti povsem niso s tem vjemali, mu vendar niso nič pravega vedeli odgovoriti. In profesor je še pristavil: „Oni, kateri sicer nobenih posebnih del in opravil ne opravljajo, pa se v resnici kristjansko živeti prizadevajo, v resnici nikakor niso lenuhi; pač pa zaslužijo oni ime lenuha, kateri sicer veliko delajo in se trudijo za pozemeljsko življenje, pa zamudé to storiti, kar je potrebno, namreč, pridobiti si srečno večnost.“

Tako piše „Missionsbl.“ Smelo bi se še tudi to pristaviti, da marsikteri teh liberalcev, ki obirajo redov-ništvo, češ, da lenobo pase, dostikrat še takrat po ka-varnah, kerčmah in drugod lenobo pasejo, ko jih terda dolžnost veže koristiti bližnjemu, ki mora na njih milost čakati, kakoršno pritožbo smo ravno une dni slišali z nekega kraja.

Razgled po svetu.

Amerikansko. (Spomin na perve misijonarje v amerikanski Indiji.) Pri sv. Jožefu (Ottertail. Co. Minn.) obhajala je katoliška občina 4. dan malega serpana na spomina vredni način; kajti ne le z razveseljevanjem, kakor je ta dan navada, ampak tudi s spodbudnostjo hoteli smo ta dan združiti. In vse to smo dosegli z napravo male veselice, katere dohodki so bili name-njeni za lepe šipe pri cerkvi, ker je prešnje toča po-polnoma razbila. Vse to smo dosegli po obilni vdeležbi naših udov. Podučljivi del naše veselice je bil nasledek tega, da so benediktinke do konca pervega leta svojega šolatva našo mladino tako lepo izurile, da se je pred izbrano srenjo verlo skazovala z raznimi govorčiki, igrokazi, kakor tudi s petjem.

Pri tej priliki obhajali smo tudi spomin na perve misijonarje v severni Minesoti. To je bilo nadaljevanje

velikanske slovesnosti, katera je bila pri sv. Klavdiju 20. maja t. l., kakor nam sporočuje „Nordstern.“

Pri slovesni božji službi spominjali smo se pervih časov cerkvenega življenja v severni Minesoti; sej prava prostost in resnična omika je zastavljena le na luč sv. vere in na keršansko izrejo. Pred 33 leti, v katerem času je oče Pirc prišel v severno Minesoto, so trije ve-liko indijanski rodovi tavali po vsi deželi: vzhodnje od Misisipa bili so hrabri Čipevci Indijani, zahodnje od Mi-sisipa in južnje od Sauk-Rivera bivali so bojoviti Siuti. Severno od Sauk Rivera in zahodnje od Misisipa živeli so pa miroljubni Vinnebadži. Tu najdemo tri katoliške misijonarje delujoče med tremi različnimi indijanskimi rodovi. Med Sioux-Indijanci pri sv. Pavlu delal je se-danji nadvodja pri sv. Pavlu oče A. Ravoux, kateri je bil 5. pros. 1840 v Dubuque-u posvečen.

Pervi škof v sv. Pavlu bil v. č. g. Jožef Cretin, ki je prišel 2. julija 1851 k sv. Pavlu. Leta 1852 prišel je tudi visokospoštovani misijonar Fr. Pirc k sv. Pavlu. Mesca julija šel je v Crow Wing, glavno mesto Čipeva-Indijancev, kjer je ostal do leta 1873, in se je potem zavoljo starosti vernil v svojo domovino. Zadnji dve leti svojega bivanja v tej deželi preživel je zavoljo bo-lezni večji del v Rich- Prairie, Morrison. Co.

Iz Crow-Wing-a obiskaval je oče Pirc misijone na vse strani, in ker mu ni bila samo izročena skerb za Indijance, ampak tudi za bele naselce, je njegovo misijonsko delovanje v severni Minesoti velikega zgo-dovinskega pomena. Mnoga sporočila pošiljal je v časnike, ter vabil potnike v svojo okolico. Spisal je tudi knjižico z naslovom: „Die Indianer in Nord- Minesota, ihre Lebensweise itd.“

V tej knjižici se nahajajo sledeče besede: Ko sem prišel zdrav v deželo Atchison vstanovil sem takoj prvi indijanski misijon v državi Minesota v Crow Wing-u, in sem na ugodnem kraju zidal lepo cerkev, kjer so divjaki pri mojem prihodu plesali iz veselja, da so mnogo Sioux-Indijancev umorili, in se nad plenom radovali. Pobožni kupec Klemen Beaulieu prišel mi je 30 milj daleč naproti, in je tožil, da ga to zelo žali, ker mora prvi misijonar pri svojem prihodu v te kraje, koj naleteti na Indijance pri neumnem mališkem plesu. Jaz sam mu pa odgovoril, da mi to pri zaupanji v Boga ne dela nikake bridkosti, temveč upam, da na ravno tem kraju, kjer še zdaj malikovavski boben satanu k daritvi bobna, se bodo v enem letu Bogu na čast in hvalo cerkvene pesmi na glas prepevale, in to se je meni v tolažilo tudi res zgodilo, ker nova cerkev bila je vsak dan od rujavih in belih kristjanov, kakor tudi od kerstnih učencev obiskovana.

Drugi indijanski misijon je misijonar Pirc vstanovil 1. 1853, dva dni hodá dalje proti vzhodu, ob Mille — Laks-u, kjer je kerstil slovečega glavarja naroda Čip-venskega in znatno število njegove trume, in novo cerkev dozidal do krova, pa je ni mogel dozidati, ker ni bilo pomočkov.

Framasenska pešastnost! Nimski škof Beason je bil od kultusministra dobil povelje, da mora do 1. pro-senca 9 župnikov prestaviti, če ne, se jim bo plača ustavila. Ob enem je prefekt to žuganje naznanil po časnikih in je tudi imena župnikov imenoval. — Škof pa je ministru odgovoril, da vlada se je o družih časih po zaupljivi poti s škofom porazumela, če je imela vzroke prositi za prestavo kacega župnika. Tako so se zamogli slišati tudi nasprotni razlogi, župniki so imeli priliko opravičevati se. „Dandanes je druga. Toženi smo, ne da bi kaj od tega zvedili; obsojeni brez pravde, in ob-sodba se zverši tebi nič — meni nič! Zatožbo, preiskavo, obsodbo in zveršitev: vse to zvemo en dan, v en hip.

Na skrivnem smo zatoženi in obsojeni; očitno pa se zgodí zveršitev obsodbe. Tako počenjanje nam ne more po volji biti.“ Kdo ne vidi, da francoski sodniki v fraj-mavrarskih rokovicah so vse drugi mojstri kot so bili Neroni, Dioklecijani, Domicijani itd., ki so vendar nedolžne kristjane poprej preiskovali in sodili, predno so jih trinožili! . . . Liberalizem, sej te bodi!

Čudna človekeljubnost. „Germania“ naznanja, da prusaki tudi celo 7letno deklico Marijano Tomaszak preganjajo iz Prusije. In kaj so vse počeli s tem ubogim otrokom! Deklica je sirota, ki ima le še mačeho, očeta ne več. Celi čeden se policaji vsak dan hodili v hišo prašat po otroku, da bi ga odpeljali na Poljsko. V Nedeljo nedavno je deklica bežala na polje od straha, da bi je policaj v šoli ne zagrabil. Pol dné je prebila za nekim plotom. Od strahu in mraza je zbolela. Pri vsem tem policaj pride in jo hoče odpeljati. „Mati, mati, ne pustite me odpeljati, ne grom na Poljsko; pri Vas čem ostati!“ je otrok klical. Mati je „landrathu“ naznanila, da hoče otroka sama z vsem oskerbeti; vendar je še prišel policaj, da bi jo odpeljal! Opomnjeno še bodi, da mati otrokova ni domá iz Poljskega, ampak je rojena na Pruskem. Vse te neolikanosti so poterjene s pričami, med katerimi je tudi župnik Iwaskiewicz.

Ta je je pa naletel! Protestanski mestni pastor v Šrambergu je v šoli luteranskim otrokom živo prigovarjal, da naj se varujejo družine katoliških otrok, kar koli je mogoče. Da bi svojim besedam nekako višji moč prilastil, se je poprijel prilike in porabil je k temu izrek ter je rekel: „Lejte, ljubi otroci! med evangeliško in katoliško vero je nekako tako, kakor s tem-le orehom. Terda robata lupina, ki se proč verže, ker ni zanič, to je katoliška vera; jederce pa, ki ima tako mnogotero rabo, ki je tako sladko, to je vaša predraga božja beseda, to je čista evangeliška vera!“

Potem je naredil poskušnjo, je oreh razlušil in glej no! — bil je oreh gluh, prazen. Zadrega gospoda pastirja je bila velika in že osoljena z ropotnim smehom šolske mladine. Reč se je po mestu razglasila in zbudila je, kaj pa da, veliko smeha.

Listek za raznoterosti.

Očitna zahvala. P. n. gospodje deželni poslanci so pred svojim razhodom po gospodu poslancu Janko Kersniku za dijaško kuhinjo darovali prelepo pomoč dva in devetdeset gld. a. v., ktera svota mi je izročena od gosp. poslanca in kan. Karola Kluna.

Močno ginila me je ta velikoserčna, že večkrat ponavljana dobrota visokih gospodov in z zagotovilom, da se bode tudi ta znameniti dar vestno obračal v korist naše šolske mladine, rečem:

Bog Vam sto- in tisučerno povračaj, blagoserčna gospoda poslanci!

L. Jeran,
kanonik.

† V Nemškem Gradcu je umrl ondotni stolni prošt in sloveči mož dr. Jožef Büchinger. R. J. P. V Sturjah je 24. t. m. imel slovesno novo mašo č. P. Hija cint Repič, frančiškan, ondotni rojak, bivši posvečen v Zadru.

† V Trebevljah je umrl ondotni župnik preč. g. M. Stagoj, kn. šk. duh. svétnik. Priporočen bodi v molitev tudi nekdanjim sošolcem v Ljubljani.

Vabaša (v Ameriki), 16. pros. 1886. Pri nas imamo letos snega, ás več kot 35 let poprej ne toliko. Včeraj je bilo mraza 36 stop. (Fahrenheit) pod ničlo.

Danes bo pokopan tukaj cvinglijanec, ki se je pa spreobernal, teden je tega. Bog mu daj večni mir!

Serčen pozdrav Vam in znancem. J. Tr.

Na Piamini, v lavant. škofiji, gre ondotni č. g. Fr. Zdolšek v začasni pokoj; na njegovo mesto pride č. g. Fr. Korošec, kapl. pri sv. Rupertu na Laškem.

† Na Brezovici je zadet od mertuda umrl 20. t. m. sedanji lastnik znanega Lenčkovskega posestva in nekdanji učitelj g. L. Telban, obče spoštovan mož. Bog mu daj večni mir!

Nev mešanec, oziroma tovorni vlak, z nekterimi vozmi za osobni promet, prične se s l. svečanom med Št. Petrom in Ljubljano valed prošnje dotičnih županstev pri južni železnici. Iz Št. Petra bo odhajal ta vlak vsak dan ob 3 in 5 m. zjutraj, iz Prestraneka ob 3 in 24 m., iz Postojne ob 3 in 53 m., iz Rakoka ob 4 in 28 m., iz Logatca ob 5 in 12 m., iz Borovnice ob 6 in 15 m., in bo prišel v Ljubljano ob 7 in 17 m. zjutraj. Cene bodo, kakor pri mešancu in se bodo dobivali tudi vožnji listki po znižani ceni za sem in tje.

G. Keržičevi govorí o človeški sreči, v prid katol. družbe rokodelskih pomočnikov, se zopet pričó na Svečnico, 2. svečana, in nadaljevali se bodo še dve naslednji nedelji. Verniki se priljudno vabijo k obilnemu vdeleževanju.

V Bosno in Herecegovine se bode od 1. sveč. tega leta denar lahko pošiljal tudi po nakaznicah — pa le v kraje, kjer imajo pošto. Do zdaj se je moralo frankirati (na pošti plačati) do meje; nadalje se bojo jemale tudi nefrankirane pisma. Zavite morajo biti pošiljatve, kakor za notranje dežele.

Za dijaške semenišče Viktorišče na Štajarskem je častni kanonik in profesor dr. Matija Robič v Gradcu podaril 1000 gld.; ranjki g. župnik Šrol pa si ga je postavil glavnega dediča.

Peterdile. Prejel sem 27. grud. 26 intercij: Bog plati! Več pisati, še ni čas; pride pa. Priporočam Bosno v molitev, in spominjajte se moje cerkvice, ki ima en sam zvonček in želi si tovarša večega, ki bi mu bil vodnik.

Dubica Bosanska, 19. pros. 1886. Val. Lah.

Mesec svečan, februar, je posvečen spravi za razžaljenja, ki se godé Jezusovemu najsvetejšemu Srcu po človeških razuzdanostih in hudobijah o predpustnem času. Goreči kristjanje si toraj prizadevajo najsv. Srcu Jezusovemu in najčistejšemu Marijnemu Srcu zadostovati za grehe in nehvaležnosti, ki se Njima godijo o predpustnem času. Bolj pogosta spoved in sv. Obhajilo, obiskovanje presv. Rešnjega Telesa, križevega pota, odračanje te ali une osebe od pustnih šemarij, plesa itd. so taki pomočki.

Ena plesavcem.

Ti pustuješ in norčuješ,
Čednost, zdravje zapravljuješ:
Brezno pa se že odpira,
Stare, mlade ki požira:
Če sercé zaterdiš zdaj,
Ti gorjé bo vekomaj!

Koledar za prihodnji teden:

1. svečana. S. Ignacij m. — 2. Svečnica ali očiševanje B. M. D. — 3. sv. Blaž. — 4. S. Andrej Korsin — 5. S. Agata. — 6. Anastazija. — 7. Sedma nedelja po ss. 3 Kraljih: S. Romuald.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomare, odpad in brezvarstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Šest otrok priporočenih za spreobrnjenje. — Duhoven se serčno priporoča v bratovsko molitev N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, da bi na prošnje N. lj. G. sv. Jožefa in sv. Lorenca zadobil ljubo zdravje in dušno pomoč. — Brat priporoča svojega bolnega brata za telesno zdravje, če je Božja volja, in za dušno pomoč. — Hudo bolna za dušno in telesno pomoč.

Zahvale.

Iskrena zahvala Božjemu Sercu Jezusa, lurški Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu Padov., za pomoč v neki rodbinski zadevi. Naj bi presv. Jezusovo Serce, lurška Mati Božja, sv. Jožef in sv. Anton Pad., katerim se tu po obljubi javno zahvaljujem, tudi prečastnemu gospodu dobrotniku, po katerem je pomoč došla, usmiljenje njegovo tisoč in tisočkrat povernili!

V Ljubljani, 21. jan. 1886.

M. S.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

1. svečan.

Sv. Brigida, devica, rojena na Irskem, se je že v otroških letih ojstro pokorila s postom, čujočnostjo, molitvijo itd. Nekoliko odrasla stopila je v neki red in ko se je pri tej priliki dotaknila stopnice altarja, je les na tej stopnici jel zeleneti, v dokaz njene angeljske čistosti. Napravila si je borno stanovanje pod nekim hrastom in kmalo se je zbralo okrog nje več pobožnih devic, ki so si pod njenim vodstvom prizadevale za kerščansko popolnamost. Tako je nastala duhovna družba, iz katere je izšlo veliko bogoljubnih devic, ki so se potem v raznih krajih vselile in sem ter tje samostane ustanovile. Bog je storil toliko dobrega po sv. Brigidi, da so jo Irci izvolili za svojo varhinja in pomočnico. Umerla je v začetku 6. stoletja.

Sv. Efreem, dijakon (duhovnik niže verste) v Edesi na Sirakem. Kot mladeneč podal se je med pušavnike, da bi ga svet preveč ne motil, in bil je tu tako goreč, da je skoraj vse noči premolil in včasih več dni zaporedoma ostal brez hrane. Pozneje se je podal v Edeso, kjer je s svojimi ginljivimi in prepričavnimi pridigami spreobrazil mnogo nevérnikov. Protí koncu svojega življenja se je zaperl v neko celico (stanico), kjer se je za smert pripravil in veliko lepih knjig spisal. Umerl je leta 378.

Sv. Ignacij, škof in mučenik, bil je učenec ss. Petra, Pavla in Janeza in je tretji po sv. Petru vladal antijohijsko škofijo. Celih 40 let je svojo čedo pasel z besedo in z djanjem, z lepimi nauki in kerščanskim zgledom. Ko je pa rimski cesar Trajan, vernivši se z vojske, se oglašil v Antijohiji, je ondi dal ukaz kristjane preganjati, škofa Ignacija pa je k smerti obsodil. Peljali so ga v Rim, da bi ondi v zabavo Rimljanom smert storil v levnjaku. Na tej dolgi in hudi poti se je nekoliko oglašil v Smirni, kjer ga je ondotni škof sv. Polikarp v ječi obiskal in se mu v molitev priporočil. Ko je prišel v Rim, so ga izročili levom, ki so ga na kosce raztergali. Zgodilo se je to leta 107.

Sv. Pionij, mašnik in mučenik v Smirni, je v raznih spisih branil sveto kerščansko vero proti napadom nevernikov in je vjete kristjane obiskoval in tolažil po ječah. Slednje so pa tudi njega samega v ječo vergli in po raznih mukah konečno sožgali l. 250.

Sv. Sever, je bil tkavec, potem pa škof v Raveni na Laškem. Bog sam je očitno pokazal, da hoče tega za škofa, ker o priliki, ko je bilo ljudstvo zbrano v cerkvi zaradi izvolitve novega škofa, je golob priferčal in vsedel na glavo tkavcu Severju, kateri je bil tedaj izvoljen za to imenitno službo. Umerl je leta 390; ostanki njegovi se nahajajo v Erfurt-u na Nemškem.

Sv. Veridijana, devica, hči ubožnih starišev je služila pri nekem bogatinu. Ko je ob času hude dragine in lakote revežu dala nekaj kruha, se je zaradi tega njen gospodar, skopuh, močno razserdil nad njo. Ona pa je Boga prosila, da bi zamogla to malenkost zopet poverniti. In res, Bog je storil čudež, da je bil oni kruh povernjen. (Molitev zares čudeže dela!) Vsi prebivalci tega kraja so jo jeli zaradi te milosti božje spoštovati in močno častiti. Ker pa ponižna devica tega čiščenja ni mogla prenašati, pobegnila je v samoto. (Ponižnost je zmerom rada skrita!) O njeni smerti jeli so zvonovi v zvoniku sami od sebe zvoniti in na njenem grobu se je zgodilo veliko čudežev.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Gosp. K. P. 15 gld. — Iz vinske dežele 4 gld. in še nekaj. — Veri prijatelj in dobrotnik dobre šolake mladine 7 gld. 30 kr. — Blag. gospa J. Šusteršič 10 gld. — Čast. g. župn. A. Šimenec 1 gld. — A. Staré 3 gld. — Kr. 1 gld. s pristavkom: „Z željo, da bi iz teh dijakov jih postalo več dobrih duhovnov.“ (Odg.: Tega se nadjamo; če pa kateri bode s časom oče-župan, ali kaj takega, bo gg. duhovne podpiral v njihovem poklicu — in to bo tudi nekaj lepega. Ali če kakor vojak pride k revežu na „sekacijon“, bo pomnil, da tudi njemu je pred kratkim za krajcar terdo predlo. Fcm.) — Čast. g. Fr. Boncelj 3 gld.

Za zvonove v Sarajevem: Fara Rova (oddano v kn. šk. pisarni) 10 gld. — Dar Kranjsko-gorske fare po č. g. župniku Bl. Arteljnu 30 gld. — Fara Dolenja vas 9 gld. — Kamniška fara po pn. g. deka J. Oblaku 69 gld. 40 kr.; J. O. 10 gld. Neveljska fara 5 gld.

Za Dolenjce s točo poškodovane: Fara Bohinjska Bistrica 70 gld. po č. g. župniku J. Mesarju s pristavkom: „V razdelitev med v. č. gg. Dolenjske župnike za farmane poškodovane po povodnji.“ (Op. Denar bodemo oddali v kn. šk. pisarni. Vr.)

Za sv. Detinstvo: Prečast. g. mestni župnik, J. Rozman 10 gld. — Gosp. Johana Kotnik 1 gld. — Z Dražgoš 1 gld.

Za sv. Očeta: Z Dražgoš 1 gld.

Za poškodovane po povodnji na Gorenjskem: Fara Rova 7 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: A. Staré 10 gld.

Za bratovščino ubožih duš v vicah: Po č. g. M. Malenšku 2 gld.

Za altar sv. Antona v Štangi: Neka družba 2 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Šim. v št. J.: Intencije poslane. — P. H. v. N. m.: Z veseljem, kadar drago. — G. G. v S.: Škoda, da za ta pot prepozno, pa vse pride prav. Omenjeno se spolni, kar koli bo moč. Pozdravljeni!